

בתי המשפט

003046/04 עתמ	בבית המשפט המחוזי תל – אביב יפו <u>בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים</u>
בשא 34191/04	

בפני כב' השופט עוזי פוגלמן

בעניין: האגודה למען ערביי יפו ואח'

ע"י ב"כ עו"ד גדיר ניקולא

נגד

1.1. משרד החינוך

2.2. עיריית תל-אביב-יפו

המבקשים

-

המשיבים

החלטה

1. המבקשים הגישו עתירה, לפי סעיף 32(ד) לחוק הפיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969 (להלן – החוק או חוק הפיקוח), להורות על ביטול צו סגירה שניתן לפי החוק, עקב פתיחת בית הספר "יאפא ערבי דמוקרטי" (להלן – בית הספר) ללא רשיון. בפני בקשה למתן צו ביניים שיורה על עיכוב ביצוע צו הסגירה, עד למתן פסק דין בעתירה.

2. בית הספר נפתח בתחילת שנת הלימודים הנוכחית. חלק ניכר מתלמידיו למדו עד לשנת הלימודים האחרונה בבית הספר האורתודוקסי ביפו, בבעלות הפטריארכיה היוונית-אורתודוקסית. לקראת סוף שנת הלימודים הקודמת, פוטר מנהלת בית הספר על ידי הפטריארכיה, עקב הרצון המוצהר לערוך "רפורמה" בבית הספר האורתודוקסי, שמהותה הפיכת השפה היוונית לשפת חובה, והחזרת שיטות הלימוד המסורתיות של הכנסייה, השונות במהותן מתכניות הלימוד שנהגו עד כה.

בהעדר אלטרנטיבה ראויה אחרת, כך הטענה, הקימו חלק מהורי התלמידים, חלק גדול מצוות המורים ומנהלת בית הספר האורתודוקסי את בית הספר נשוא העתירה. עקב דוחק הזמן לא היה בידי המבקשים לנקוט, מבעוד מועד, בהליכים לקבלת הרשיון הנדרש על פי חוק הפיקוח, והבקשה הוגשה לאחר פתיחת שנת הלימודים. בעקבות זאת ניתן צו הסגירה לפי סעיף 32 לחוק הפיקוח.

המבקשים טוענים כי בית הספר מוקם במבנה שעד לאחרונה נוהל בו בית ספר, כי הוגשו אישורי הבטיחות הנדרשים, וכי כל הליקויים תוקנו כפי שנדרש על ידי גורמי הבדיקה. צוות ההוראה ברובו הוא אותו צוות שלימד, קודם לכן, בבית הספר האורתודוקסי. עוד נטען כי בפגישות

שהתקיימו עם מפקח משרד החינוך, הביע האחרון את התרשמותו החיובית מרמת החינוך ומאפיו המיוחד של בית הספר. לטענתם עומד בית הספר בכל דרישות הדין, הן הבטיחותיות והן הפדגוגיות.

בעקבות סירוב משרד החינוך לבקשת הרשיון, הגישו המבקשים ערר לועדת הערר, בגדר זכותם לפי ס' 14 לחוק הפיקוח. הערר עודנו תלוי ועומד.

3. המבקשים טוענים בעתירתם, המכוונת לצו הסגירה, כי החלטת המשיב לסגור את בית הספר פוגעת פגיעה ממשית ובלתי מידתית בזכות לחינוך ובחופש בחירה בחינוך, ומפרה את כללי הצדק הטבעי, שכן לא ניתנה להם זכות טיעון עובר למתן צו הסגירה.

בבקשה למתן צו ביניים טוענים המבקשים כי מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובתם. אי מתן הצו המבוקש יגרום להם נזק ממשי ובלתי הפיך, שכן יאבדו את המסגרת החינוכית עוד קודם שנדונה עתירתם. לעומת זאת, למשיב לא ייגרם כל נזק אם יוקפא המצב הקיים, שכן ניתן יהיה לסגור את בית הספר אם תדחה העתירה.

4. עיריית תל-אביב – יפו השאירה את הבקשה לשיקול דעת בית המשפט.

5. משרד החינוך מתנגד לבקשה.

לטענתו, פתיחת בית ספר ללא רשיון הינה עילה מספקת להורות על סגירתו, בגדר הסמכות המוקנית בס' 32 לחוק הפיקוח:

עתי"מ (ת"א) 2624/04 **חברת אלמנאהל נ' משרד החינוך** (טרם פורסם); ע"א 6575/95 **קדמה עמותה לחינוך עיוני נ' המנהל הכללי**, תק-על 95(3) 623.

עוד נטען כי על המבקשים היה להגיש את בקשת הרשיון לפחות 4 חודשים לפני תחילת שנת הלימודים. עיתוי הגשת הבקשה לא מאפשר בחינתה כנדרש. מעבר לכך אין הצדקה פדגוגית לפתיחת בית ספר נוסף בעיר יפו. קיימים ארבעה בתי ספר יסודיים טובים המשרתים את האוכלוסייה הערבית בעיר, אליהם ניתן לשבץ את התלמידים הלומדים כיום בבית הספר. לטענת המשרד, אין עילה להתערב בצו הסגירה.

באשר למאזן הנוחות - עמדת משרד החינוך הינה כי יסודו של המצב הקיים בפתיחת בית הספר שלא כדין. היעדרות לבקשה לעיכוב ביצוע, תשדר מסר לפיו מוטב "ליצור עובדות בשטח", לפתוח בית ספר ללא רשיון, ולהגיש את הבקשה לרשיון רק לאחר פתיחת שנת הלימודים.

6. בבוא בית המשפט להכריע בבקשה למתן צו ביניים עליו לתת את דעתו לשני עניינים, האחד, סיכויי העתירה להתקבל, והאחר, "מאזן הנוחות", שעניינו ביחס בין הנזק שייגרם למבקש אם לא יינתן צו ביניים אל מול הנזק שייגרם למשיב במידה ויינתן צו ביניים כמבוקש. בין יתר שיקוליו במסגרת בחינת מאזן הנוחות, יעדיף בית המשפט לשמר מצב קיים, ויבחן אם אי מתן הצו יסכל את בירור ההליך העיקרי. אבן הבוחן העיקרית בבחינת בקשה למתן צו ביניים הינה בחינת "מאזן הנוחות", ואילו בחינת סיכויי העתירה לגופה מהווה יסוד משני בלבד:

בר"ם 10812/02 **חן המקום בע"מ נ' התעשייה האוירית לישראל בע"מ (טרם פורסם)**.

מכאן, שגם אם נניח – לצורך הדיון- כי סיכויי העתירה נמוכים, כנטען על ידי המשיבים, עדיין מאזן הנוחות הוא זה שיכריע את גורל הבקשה.

נראה כי בנסיבות הקונקרטיות שבפנינו, נוטה מאזן הנוחות לכוון המבקשים. מצויים אנו מספר חודשים לאחר פתיחת שנת הלימודים בבית הספר. אם לא יוקפא "המצב הקיים", ייגרם למבקשים נזק ממשי, ותסוכל זכותם לקבלת סעד אפקטיבי גם אם יזכו בעתירה. לעומת זאת, בהיבט לו טוען המשיב, אם תדחה העתירה לא תהיה מניעה מסגירת בית הספר. [השווה: בש"א 938/02 העמותה למען הקמת בי"ס דמוקרטי בזכרון יעקב נ' מנכ"ל משרד החינוך (לא פורסם)].

אדגיש כי לא התעלמתי מטענת המשיב לפיה מתן הצו "ישדר" מסר בעייתי ויהווה תמריץ להתעלמות מדרישות החוק ומן הצורך לקבלת רשיון לפני פתיחת בית הספר, דרישה שכלל אינה יכולה להיות שנויה במחלוקת (על נושא אחרון זה עמדתי בהרחבה בעת"מ 2624/04 הנ"ל). עם זאת לא ניתן ליישם שיקול "מדיניות" זה באופן עוור. במקרה דנן מדובר בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, שהביאו לפתיחת בית הספר קודם להגשת הבקשה לרשיון. פתיחת בית הספר בנסיבות שפורטו, אינה פועל יוצא מהתעלמות מכוונת מהוראות הדין (ודוק – אין בדברים אלה כדי להצדיק את המהלך שנעשה, או כדי לנקוט עמדה לגוף העתירה).

במצב דברים זה, מחייב "מאזן הנוחות" בירורה של העתירה לפני ביצוע צו הסגירה.

ניתן בזה צו ביניים המורה על עיכוב ביצוע צו הסגירה עד למתן פסק דין בעתירה. המזכירות תקבע מועד מוקדם לדיון בעתירה.

ניתנה היום, ח' טבת תשס"ה, 20 דצמבר 2004,
המזכירות תשלח העתק מהחלטה לב"כ הצדדים בפקסימיליה.